

- hij hoort, in alle vertrouwen, de betrokken advocaat of advocaten in geval van een duidelijke niet-naleving van de toepasselijke procedures of van het recht op toegang tot informatie;
- hij staat de advocaten bij met betrekking tot de toepassing van de beroepsregels en van de bepalingen van de wet van 11 januari 1993;
- hij controleert de verklaringen van vermoeden alvorens ze aan de stafhouder over te maken;
- hij controleert de naleving van het recht op informatie van de cliënt;
- hij waakt er over dat de op voet van artikel 14, § 2, tweede lid, van de wet van 11 januari 1993 vereiste schriftelijke verslagen worden opgesteld en aan hem meegedeeld;
- hij verzekert de bewaring van de vereiste documenten op een gecentraliseerde manier.

6.5. Minstens één keer per jaar stelt de verantwoordelijke advocaat een verslag van zijn werkzaamheden op, in het bijzonder over de conformiteitscontrole op basis van de door hem ingewonnen gegevens. Indien hij daartoe verzocht wordt, rapporteert hij over zijn opdracht aan de bevoegde stafhouder (...).

Preventie- en controlemaatregelen

Art. 7. 7.1. De raad van bestuur van de Orde van Vlaamse Balies en de lokale balies werken regelmatig samen om preventiemaatregelen in verband met de strijd tegen witwas uit te werken. Die preventieve maatregelen kunnen in het bijzonder bestaan uit opleidingsprogramma's of uit het verzenden van vragenlijsten.

Die vragenlijsten beogen de (potentieel) onderworpen advocaten te sensibiliseren en een effectieve toepassing van de wettelijke bepalingen en van onderhavig reglement te verzekeren; zij worden door de stafhouders en/of de Orde van Vlaamse Balies op algemene wijze aan de leden van de balie gericht of aan de potentieel onderworpen advocaten, alsook aan de associaties en groeperingen die potentieel onderworpen advocaten omvatten. De antwoorden op de door de stafhouders verzonden vragenlijsten worden ook overgemaakt aan de Orde van Vlaamse Balies.

Voor hun inwerkingtreding worden de preventiemaatregelen goedgekeurd door de algemene vergadering van de Orde van Vlaamse Balies.

7.2. De lokale balies kunnen eveneens op initiatief van de stafhouder controles uitvoeren in de advocatenkantoren en doen dit in elk geval zodra er aanwijzingen zijn dat een advocaat, een associatie of een groepering de voornoemde wet van 11 januari 1993 of huidig reglement overtreedt of dreigt te overtreden.

De Cel voor Financiële Informatieverwerking kan zich tot de stafhouder wenden met een verzoek een controle te laten uitvoeren.

Indien de raad van de Orde het raadzaam acht, worden preventieve controles op basis van lottrekking georganiseerd of volgens een systematiek of criteria die de lokale raad bepaalt.

Elke controle in een kantoor wordt uitgevoerd door minstens twee leden van de betrokken balie. De balies kunnen onderling of met de Orde van Vlaamse Balies afspreken gemengde controlecellen bestaande uit leden van diverse balies en afgevaardigden van de Orde van Vlaamse Balies, samen te stellen om de controles uit te voeren. De resultaten van de controle worden overgemaakt aan de stafhouder van de betrokken advocaat en aan de Orde van Vlaamse Balies. De lokale balies bezorgen jaarlijks een verslag van de controles aan de Orde van Vlaamse Balies.

De raad van bestuur van de Orde van Vlaamse Balies brengt jaarlijks aan de algemene vergadering van de Orde van Vlaamse Balies verslag uit over deze controleactiviteiten. Dat verslag wordt uitgebracht zonder aanduiding van de namen van de gecontroleerde advocaten of van de gecontroleerde associaties of groeperingen van advocaten.

Inwerkingtreding

Art. 8. Dit reglement treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

Goedgekeurd op de algemene vergadering van de Orde van Vlaamse Balies van 21 december 2011.

GOUVERNEMENTS DE COMMUNAUTE ET DE REGION GEMEENSCHAPS- EN GEWESTREGERINGEN GEMEINSCHAFTS- UND REGIONALREGIERUNGEN

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE — BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

MINISTERE
DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

[C – 2011/31639]

15 DECEMBRE 2011. — Circulaire de clôture des comptes
de l'exercice 2011

A Mesdames et Messieurs les Présidents et membres des
Conseils de l'action sociale de la Région de Bruxelles-
Capitale,

A Mesdames et Messieurs les membres des Collèges des
Bourgmestre et Echevins,

A Mesdames et Messieurs les Secrétaires et Receveurs,

A Mesdames et Messieurs les Inspecteurs régionaux,

MINISTERIE
VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

[C – 2011/31639]

15 DECEMBER 2011. — Omzendbrief houdende het afsluiten
van de rekeningen van het dienstjaar 2011

Aan de dames en heren Voorzitters en leden van de raden
voor maatschappelijk welzijn van het Brussels Hoofdstede-
lijk Gewest,

Aan de dames en heren, leden van de Colleges van Burge-
meester en Schepenen,

Aan de dames en heren, Secretarissen en Ontvangers,

Aan de dames en heren Gewestelijk Inspecteurs,

La présente circulaire a pour objet la clôture et l'élaboration des comptes des C.P.A.S. pour l'exercice 2011.

L'article 89, § 1er, de la loi organique prescrit que le conseil arrête chaque année avant le 1er mai les comptes annuels de l'exercice précédent. **Ensuite, en application de l'article 89, § 2, ceux-ci doivent être soumis avant le 15 mai suivant la clôture de l'exercice au conseil communal à fin d'être arrêtés définitivement. Ces documents sont transmis en même temps au Collège réuni.** Les C.P.A.S. veilleront à respecter ces délais fixés par la loi.

Le règlement général sur la comptabilité des C.P.A.S. de la région de Bruxelles-Capitale arrêté par le Collège réuni de la Commission Communautaire Commune le 26 octobre 1995, modifié la dernière fois en date du 11 décembre 2003, détermine les règles de la clôture et de l'établissement des comptes annuels (articles 70 à 77).

Nous insistons tout particulièrement sur la nécessité de s'en tenir aux dispositions concernant l'envoi des annexes obligatoires comme décrit ci-dessous.

1. Approbation et transmission des documents et des annexes

Le dossier qui nous sera transmis devra comprendre les documents suivants:

- Les listes prévues par l'article 70 du règlement général.
- Un exemplaire du compte de l'exercice 2011 complet, c'est-à-dire le compte budgétaire, le bilan et le compte des résultats. Toutefois, il n'est plus nécessaire de transmettre d'office un bilan et un compte de résultats par sous-fonctions (cf. article 74 du règlement général). Le cas échéant, d'autres exemplaires pourraient être réclamés.
- Le rapport annuel prévu par l'article 89 de la loi organique.
- Les **non valeurs et mises aux cotes irrécouvrables** arrêtés par le conseil en vertu de l'article 54 du règlement général.
- Avis du groupe technique mentionné à l'article 75 du règlement général. Celui-ci doit être impérativement signé par les membres qui le composent. En outre, toute discordance (par ex.: dépassements de crédits, non-correspondance entre les droits constatés et les engagements concernant les RIS et ERIS, en avances, ...) doit être dûment justifiée dans l'avis du groupe technique.
- Le cas échéant, le compte 2011 des éventuels services et établissements à gestion distincte.
- un **tableau récapitulatif des investissements engagés et de leur mode de financement par fonction et par article quant à l'exercice propre** (voir art. 26 et art. 45, § 2, point d du règlement général)

2. Directives d'élaboration des comptes

A. Compte budgétaire

Droits constatés et engagements de dépenses.

- L'organe habilité arrête la liste des droits constatés à recouvrer au 31 décembre de l'exercice écoulé et la liste des dépenses engagées non encore liquidées à la date du 31 décembre de ce même exercice et qu'il convient de reporter à l'exercice suivant, conformément à l'article 70 du règlement. Celles-ci doivent être arrêtées par l'organe habilité au plus tard le 15 février de l'année suivante;
- Les C.P.A.S. appliqueront rigoureusement les dispositions relatives à la nouvelle comptabilité contenues dans le règlement général sur la comptabilité des C.P.A.S. et dans l'analyse conceptuelle arrêtée par le Collège réuni le 12 février 1998 (modifiée le 3 juin 1999). Les plans comptables ont également été complétés par l'Arrêté du Collège réuni du 7 novembre 2002 afin de tenir compte de la nouvelle législation en matière d'intégration sociale;
- En vertu de l'article 16 du règlement général, les C.P.A.S. pourront effectuer des ajustements internes de crédits au service d'exploitation jusqu'au 31 janvier 2012 afin de permettre la liquidation de factures relatives à l'exercice écoulé arrivées tardivement et ce dans le souci d'éviter des dépassements de crédit;
- Il convient en outre d'examiner la pertinence du maintien de crédits engagés et reportés, d'opérer un nettoyage des créances non-recouvrées en les portant éventuellement aux cotes irrécouvrables, particulièrement lorsque la situation sociale et financière des débiteurs rend une récupération impossible et si les coûts ou les démarches inhérents à cette récupération dépassent le résultat escompté (art. 100bis, § 2, de la loi organique). Il est recommandé de procéder à ce nettoyage régulièrement au cours de l'exercice et ce dans le cadre d'une saine gestion.

De huidige omzendbrief heeft als onderwerp het afsluiten en de opmaak van de rekeningen van het O.C.M.W. voor het dienstjaar 2011.

Artikel 89, § 1, van de organieke wet schrijft voor dat de Raad elk jaar vóór 1 mei de jaarrekeningen vaststelt van het voorgaande dienstjaar. **Vervolgens dienen deze in toepassing van art 89, § 2, vóór 15 mei volgend op het sluiten van het dienstjaar te worden overgezonden aan de Gemeenteraad met het oog op het definitieve vaststellen. Tegelijkertijd worden deze documenten aan het Verenigd College overgemaakt.** De O.C.M.W.'s zullen erover waken deze termijnen te respecteren.

Het algemeen reglement op de comptabiliteit van de O.C.M.W.'s van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vastgesteld door het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie d.d. 26 oktober 1995, het laatst gewijzigd op 11 december 2003, bepaalt de regels voor de afsluiting en de vaststelling van de jaarrekening (artikelen 70 t/m 77).

Wij dringen er ten stelligste op aan zich te houden aan de bepalingen betreffende de toe te zenden verplichte bijlagen, zoals hieronder hernomen.

1. Goedkeuring en verzending van de documenten en bijlagen

Het dossier dat ons zal worden toegezonden dient de volgende stukken te bevatten:

- De lijsten voorzien bij artikel 70 van het algemeen reglement.
- Een volledig exemplaar van de rekening van het dienstjaar 2011, zijnde de budgettaire rekening, de balans en de resultatenrekening. Het is echter niet meer noodzakelijk om ambtshalve een balans en resultatenrekening per subfunctie toe te sturen (cfr. artikel 74 van het algemeen reglement). Desgevallend kunnen bijkomende exemplaren opgevraagd worden.
- Het jaarverslag zoals voorzien bij artikel 89 van de organieke wet.
- De **onverhaalbare posten en de oninvorderbaarstellingen** zoals vastgesteld door de raad luidens artikel 54 van het algemeen reglement.
- Het advies van de technische groep voorgeschreven bij artikel 75 van het algemeen reglement. Het is absoluut noodzakelijk dat dit advies getekend wordt door de leden van deze groep. Bovendien moet iedere afwijking (bv. kredietoverschrijdingen, niet-overeenstemming tussen de vastgestelde rechten en de vastleggingen betreffende het leefloon en het equivalente leefloon, de voorschotten,...) op afdoende wijze worden verantwoord in het advies van de technische groep.
- Indien van toepassing, de rekening 2011 van de instellingen met afzonderlijk beheer;
- Een **overzichtstabel van de vastgelegde investeringen en de financieringswijze per functie en per artikel met betrekking tot het eigen dienstjaar** (zie art. 26 en art. 45, § 2, punt d van het algemeen reglement)

2. Richtlijnen met betrekking tot de opmaak van de rekeningen

A. Budgettaire rekening

Vastgestelde rechten en vastgelegde uitgaven:

- Het bevoegd orgaan dient in overeenstemming met artikel 70 van het algemeen reglement de lijsten vast te stellen enerzijds van de vastgestelde rechten die op 31 december van het afgelopen dienstjaar nog te innen bleven en anderzijds van de vastgelegde uitgaven die op 31 december van het afgelopen dienstjaar niet vereffend zijn en over te dragen naar het volgend dienstjaar. Deze dienen ten laatste op 15 februari van het daaropvolgende jaar door het bevoegd orgaan te worden vastgesteld;
- De O.C.M.W.'s moeten strikt de bepalingen betreffende de nieuwe boekhouding opgenomen in het algemeen reglement op de comptabiliteit en in de conceptuele analyse vastgesteld door het Verenigd College op 12 februari 1998 (gewijzigd op 3 juni 1999) toepassen. De boekhoudkundige plannen werden eveneens aangevuld bij besluit van het Verenigd College van 7 november 2002 teneinde rekening te houden met de nieuwe wetgeving inzake sociale integratie;
- In toepassing van artikel 16 van het algemeen reglement zullen de O.C.M.W.'s interne kredietaanpassingen met betrekking tot de exploitatiedienst tot 31 januari 2012 mogen doorvoeren, teneinde de facturen betrekking hebbende op het afgesloten dienstjaar en die laattijdig zijn toegekomen te kunnen vereffenen en dit om kredietoverschrijdingen te voorkomen;
- Het is bovendien aangewezen enerzijds de gegrondheid van het behoud van de vastgelegde en over te dragen uitgaven te onderzoeken en anderzijds over te gaan tot het aanzuiveren van de nog niet geïnde rechten door deze eventueel als oninvorderbaar te stellen, in het bijzonder wanneer de sociale en financiële situatie van de schuldenaars een terugvordering onmogelijk maakt en wanneer de kosten of inspanningen hieraan verbonden niet opwegen tegen het verwachte resultaat (art. 100bis, § 2, van de organieke wet). Het is aanbevolen om tijdens het dienstjaar, in het kader van een gezond beheer, regelmatig tot deze aanzuivering over te gaan.

• Je vous rappelle également que l'article 56 du règlement général sur la comptabilité des C.P.A.S. précise qu'un engagement réserve tout ou partie d'un crédit budgétaire à une fin exclusive de toute autre destination. Ainsi, les engagements reportés doivent toujours répondre à ce prescrit et ne peuvent être utilisés a posteriori comme une espèce de réserve sur laquelle seraient imputées des factures pour des fournitures ou travaux non prévus de manière précise à l'origine de l'engagement.

B. Bilan et compte de résultats

Pour la réévaluation du patrimoine immobilier, nous vous informons du fait que les réévaluations sur les constructions seront opérées suivant l'indice **ABEX 694** du mois de mai 2011 (www.abex.be).

La réévaluation des terrains au compte 2011 devrait se baser sur le coefficient légal d'indexation automatique des revenus cadastraux, soit **2,18 %** obtenue par le rapport du coefficient 2011 (**1,5790**) sur le coefficient 2010 (**1,5453**) tels que publié au *Moniteur belge* du **20 janvier 2010** et **17 janvier 2011** respectivement.

C. Compte de régularisation et d'attente du bilan et du compte budgétaire

A la clôture définitive de l'exercice, les comptes de régularisation et d'attente ne peuvent mentionner que les montants qui y trouvent leur place. En d'autres termes, un nettoyage de ces comptes s'impose avant l'arrêt des comptes annuels, et leur solde sera dûment justifié.

D. Situation de la dette du C.P.A.S. au 31.12.2011

La situation de la dette du C.P.A.S. telle qu'elle apparaît au bilan doit en constituer le reflet exact. S'il est admis que des différences peuvent exister avec la situation présentée par les organismes bancaires, le C.P.A.S. établira néanmoins la concordance entre la situation au bilan et la situation bancaire et justifiera au moyen d'un tableau, les différences.

E. Approbation du compte 2011 et le correctif budgétaire

L'article 106, § 3, de la loi organique confirme les dispositions qui étaient déjà prévues à l'article 9 du règlement général, à savoir que « l'approbation définitive, tacite ou expresse, du compte budgétaire de l'exercice antérieur entraîne la diminution ou l'augmentation de la dotation communale reprise dans le budget du centre de l'exercice en cours en fonction du résultat final du compte budgétaires ». Le tableau correctif du compte 2010 corrigera donc automatiquement la dotation communale initialement prévue au budget 2011, dans les 40 jours de la réception des comptes annuels par le conseil communal, sauf en cas d'improbation par celui-ci (cf. article 89, § 2, j, de la loi organique).

3. Contrôle sur place

Nous attirons votre attention sur les dispositions contenues dans les articles 89, 108 et 109 de la loi organique du 8 juillet 1976. En vertu de ces dispositions et de manière ponctuelle un ou plusieurs agents de notre direction se déplaceront en votre administration pour prendre connaissance de certains documents justificatifs relatifs au compte d'exercice. Un contact préalable sera établi afin de convenir des modalités pratiques de ce contrôle.

4. Commission des normes comptables

Nous attirons votre attention sur la possibilité de soumettre vos questions et/ou problèmes techniques concernant la comptabilité à la commission. Sa mission et ses tâches ont été définies dans l'Arrêté du Collège réuni du 4 décembre 2008 (MB du 16 décembre 2008, 2e édition).

A cet effet vous pouvez utiliser l'adresse e-mail: tutelleocmw@mrbc.irisnet.be

Bruxelles, le 15 décembre 2011.

Les Membres du Collège réuni,
compétents pour la Politique d'Aide aux Personnes,

B. GROUWELS

E. HUYTEBROECK

• Wij herinneren u eraan dat in artikel 56 van het algemeen reglement gepreciseerd wordt dat door een vastlegging het volledige of het gedeeltelijke begrotingskrediet uitsluitend voor een welbepaalde doelstelling wordt voorbehouden. Overgedragen vastleggingen moeten dan ook steeds voldoen aan dit voorschrift en mogen niet achteraf aangewend worden als een soort reserve voor het aanrekenen van facturen met betrekking tot leveringen of werken die niet specifiek voorzien waren op het ogenblik dat de vastlegging verricht werd.

B. Balans- en resultatenrekening:

Voor de herwaardering van het privaat patrimonium, delen wij u mee dat voor de bouwwerken de ABEX-index **694** van de maand mei 2011 van toepassing is (www.abex.be).

De herwaardering van de terreinen in de rekening 2011 dient gebaseerd te worden op het wettelijk indexcijfer van de kadastrale inkomens, hetzij **2,18 %** dat wordt berekend door het indexcijfer 2011 (**1,5790**) te delen door het indexcijfer 2010 (**1,5453**), zoals gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van respectievelijk **20 januari 2010** en **17 januari 2011**.

C. De wacht- en de overlopende rekening van de balans en de budgettaire rekening

De wacht- en overlopende rekeningen mogen, bij de definitieve afsluiting van het dienstjaar, slechts bedragen bevatten die er thuishoren. Met andere woorden, een aanzuivering van deze rekeningen is noodzakelijk vóór de vaststelling van de jaarlijkse rekeningen, waarbij hun saldo op afdoende wijze moet worden verantwoord.

D. Toestand van de schuld van het O.C.M.W. op 31.12.2011

De toestand van de schuld van het O.C.M.W. zoals deze voorkomt in de balans dient er een exacte weergave van te zijn. Indien men mag aannemen dat er verschillen kunnen bestaan met de toestand die door de financiële instellingen wordt voorgelegd, dient het O.C.M.W. de overeenstemming tussen de situatie in de balans en de banksituatie te verantwoorden evenals deze verschillen door middel van een tabel.

E. Goedkeuring van de rekening 2011 en het begrotingscorrectief

Het artikel 106, § 3, van de organieke wet bevestigt de bepalingen die reeds werden voorzien bij artikel 9 van het algemeen reglement, wetende dat de « definitieve goedkeuring, stilzwijgend of uitdrukkelijk, van de begrotingsrekening van het vorige dienstjaar brengt de vermindering of de vermeerdering met zich mee van de gemeentelijke dotatie opgenomen in de begroting van het centrum van het lopende dienstjaar in functie van het eindresultaat van de begrotingsrekening ». Het begrotingscorrectief van de rekening 2011 zal automatisch de in de begroting 2012 initieel voorziene gemeentetoeleage verbeteren, binnen de 40 dagen volgend op de ontvangst van de jaarlijkse rekeningen door de gemeenteraad, uitgezonderd in geval van niet-goedkeuring door deze raad (cfr. artikel 89, § 2, van de organieke wet).

3. Controle ter plaatse

Wij vestigen uw aandacht op de bepalingen ter zake van de artikelen 89, 108 en 109 van de organieke wet van 8 juli 1976. In toepassing van deze bepalingen en op punctuele wijze zullen één of meerdere agenten van onze directie zich naar uw administratie verplaatsen om kennis te nemen van bepaalde verantwoordingsstukken met betrekking tot de dienstjaarrekening. Er zal van tevoren contact worden opgenomen om de praktische modaliteiten van deze controle te bespreken.

4. Boekhoudkundige commissie

Wij vestigen uw aandacht op de mogelijkheid om aan de commissie uw technische vragen en/of problemen voor te leggen betreffende de boekhouding. Haar opdracht en haar taken werden vastgelegd in het besluit van het Verenigd College dd. 4 december 2008 (BS van 16 december 2008, 2de editie).

U kunt hiertoe gebruik maken van het volgende e-mailadres: tutelleocmw@mbhg.irisnet.be

Brussel, 15 december 2011.

De leden van het Verenigd College,
bevoegd voor het beleid inzake Bijstand aan Personen,

B. GROUWELS

E. HUYTEBROECK